

**SISCLAF
EEN COÖPERATIEF SYSTEEM VAN
FAMILIALE MELKVEEHoudERS
PARANÁ - BRAZILIË**

LIGGING WERKGEBIED

Regio

Systeem

1. Zuidwest Paraná: Sisclaf
2. West Paraná: Coplaf
3. Centraal Paraná: Coorlaf

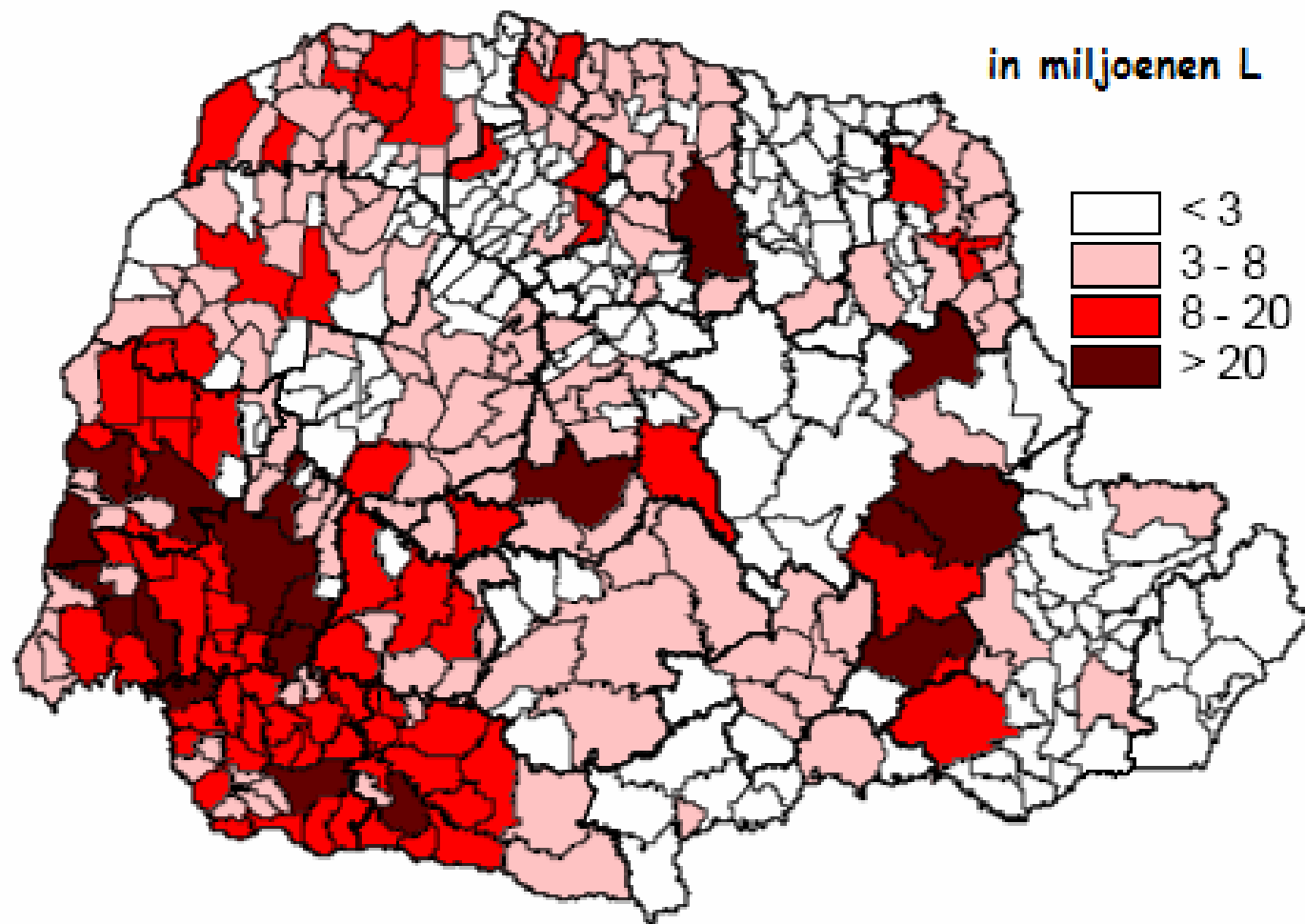
PARANÁ (PR) ALGEMEEN

- **Oppervlakte: PR 199.554 km² - NL 41.526km²**
- **Inwoners: PR 10 miljoen - NL 16 miljoen**
- **Bevolkingsdichtheid [Inw./km²]: PR 45 - NL 389**
- **Coöperaties in PR: 210 coöperaties
350.000 leden**

PARANÁ LANDBOUW (04)

- Bruto Intern Product PR: € 38 miljard
- Bruto Productie Waarde voor de Landbouw PR: € 11,15 miljard
- OCEPAR-Coöperaties
 - Bruto Intern Product alle coöperaties: € 6,92 miljard
 - Bruto Intern Product landbouw coöperaties: € 6,15 miljard (=productie+services+verwerking)
 - Bruto Productie Waarde Cooperaties: € 3,08 miljard
 - Bijdrage agrarische coöperaties aan BIP PR = 16%
- Voornaamste producten en bijdrage aan BAP:
soja 24%, maïs 15%, vleeskippen 9%, rundvee 5%
varkenshouderij 4%, tarwe 4%, melkveehouderij 4%
totaal: 65%
- Melkverwerking geconcentreerd bij 2 bedrijven in PR: Frimesa en Confepar (houdbare melk en poedermelk)

Geografische verdeling melkveehouderij in Paraná

Historisch overzicht organisatie melkveehouderij in Brazilië

Begin organisatie melkdistributie rond 1920

- 1911 Hollandse Cooperatieve Societeit van Melkveehouders (Nu Batavo, Paraná)**
- 1920 Eerste lokale distributiebedrijven in São Paulo**
- 1921 Nestlé start verwerking in Brazilië (momenteel de grootste)**

Tijdens dictatuur gingen coöperaties deel uitmaken van de OCB structuur:

- Een federale representatie OCB, Organisatie van de Coöperaties van Brazilië
- Een deelstaats representatie "OCEPAR" (IN PARANA)
- De regionale en lokale coöperaties

Het zijn machtige structuren (dictatuur/bancada ruralista)

**Ledensamenstelling coöperaties: 75% familiale bedrijven
25% grootgrondbezitters**

Nadelige Impact op familiale bedrijven

Private bedrijven:

- Alleen geïnteresseerd in melkproductie (in winst maximalisatie)
- Geen compromis met het rurale gebied en de ontwikkeling ervan

Coöperaties:

- Grotere/rijkere boeren besturen (veelal managers zonder boeren bedrijf)
- Beleid/lobby niet toegespitst op de behoefte van de familiale landbouw
- Advisering > agro-business > faillissement familiale boeren
- Economische “discriminatie”
- Geen progressie leiderschap, kennis & ketenbeheer bij kleine boeren

Consequentie: een situatie waarin familiale bedrijven snel wisselen tussen opkoper, op basis van individualistische economische motivering, alternatief niet voor handen.

Ontstaan SISCLAF

In Zuidwest Paraná ontstaat de wens om:

- kleine boeren te organiseren ten gunste van betere voorwaarden
- zelf de melk productieketen te beheersen
- technische assistentie toegepast op de familiale landbouw
- beleidsbeïnvloeding te bewerkstelligen ten gunste van familiale bedrijven
- zelf de verwerking van melk in handen te krijgen
- Een alles omvattend project voor de familiale landbouw te implementeren van o.a. technische assistentie, krediet, aan- en verkoop gestoeld op de noden en wensen van de familiale landbouw

RESULTAAT OPRICHTING SISCLAF in 2000

- **Werkgebied:**
 - **Zuidwest Paraná**
 - **04 Micro-Regio's**
 - **Aantal gemeentelijke coöperaties 23**
 - **Coöperaties met minder dan 200 leden, totaal 4.000**
 - **Homogeen profiel leden**
 - **Aantal landbouwtechnici 20**
 - **Melkproductie – 4 miljoen liter per maand**

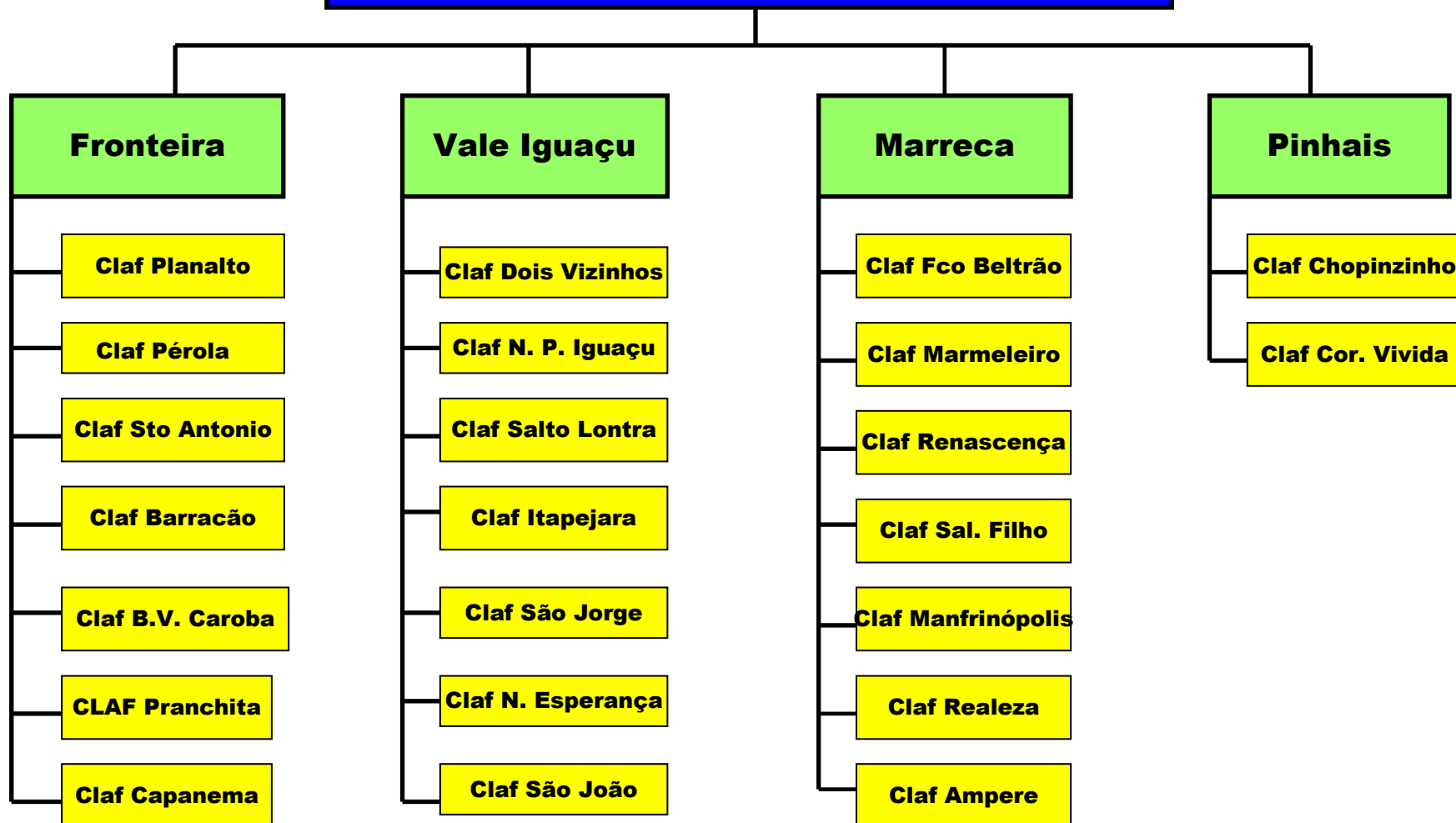

Omschrijving CLAF-Lid

- Familiale boerenbedrijven, 2 of meer familieleden actief in het landbouwbedrijf
- Gediversificeerde productie: melk, bonen, maïs, soja, + productie voor eigen consumptie
- < 15 ha land, 3 á 10 koeien
- Geaccidenteerd terrein
- Onvruchtbare bodems, veelal vol stenen
- Gemiddelde productie: 50 tot 150 L per dag
- Inkomstenbronnen (een voorbeeld)
 - Melkvee € 2.760,00 / jr
 - Akkerbouw €1.550,00 / jr
 - Overige € 1.260,00 / jr
- Bruto jaar inkomen tot € 5.750,00

ORGANOGRAM VAN SISCLAF

**Coöp. Melk Centrale van de Familiale Landbouw
SISCLAF/ PR**

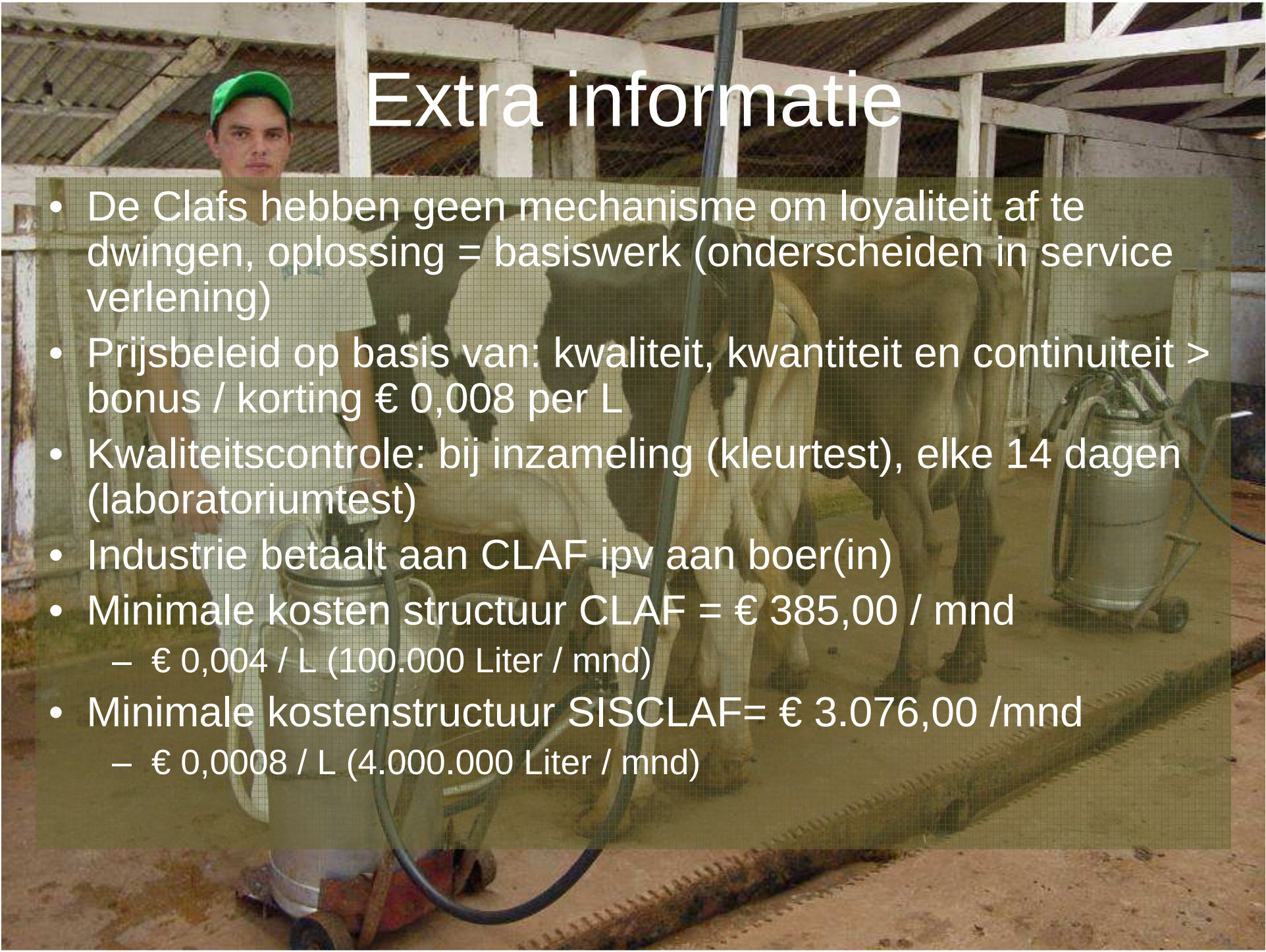

Organisatie & functies

- Kenmerk van SISCLAF is het gedecentraliseerd model. Zoveel mogelijk beslissingbevoegdheid bij de boer. Toegeven op financiële rentabiliteit als dit de participatie van de doelgroep ten goede komt en resulteert in een bruisend ruraal gebied.
- Functie CLAF – lokale coöperatie (juridische entiteit = coöperatie):
 - organisatie van de leden
 - verhogen productie d.m.v. technische assistentie
 - leden motiveren tot investering via krediet coöperaties
 - leden aanmoedigen lid te worden van de organisaties van de familiale landbouw
- Functie van de Regionale Netwerken (geen juridische entiteit):
 - Regionale beleidsafstemming met aanverwante organisaties
 - Controle op de melkroutes (soms loopt deze door meerdere gemeenten voor dat de industrie wordt bereikt)
 - Onderlinge afstemming technische assistentie
- Functie van de Centrale (juridische entiteit = coöperatie):
 - Beleidsafstemming alle individuele coöperaties
 - Onderhandelingen op nationaal- en deelstaatsniveau (Paraná)
 - Verantwoordelijk voor het merk en toekomstige industriële activiteiten
 - Relatiebeheer met de consument
 - Strategische oriëntering technische assistentie
- Lokale en Centrale Coöperatie treden gezamenlijk op bij onderhandelingen met opkopers

Waarom Coöperatief-model

- Populaire organisatie vorm in Brazilië / stimulerend vanuit de overheid
- Belastingsvoordeel van 8% a 9%
- Gedecentraliseerd model, grote autonomie op lokaal niveau (nu 3 centrales), “ato cooperativa”
- Gedecentraliseerd > minder concentratie van macht / beslissingsbevoegdheid bij de basis

A photograph of a man in a green cap and white shirt milking a cow in a barn. The man is standing behind the cow, which is positioned in a milking stall. The background shows the wooden structure of the barn and other cows in the background.

Extra informatie

- De Clafs hebben geen mechanisme om loyaliteit af te dwingen, oplossing = basiswerk (onderscheiden in service verlening)
- Prijsbeleid op basis van: kwaliteit, kwantiteit en continuïteit > bonus / korting € 0,008 per L
- Kwaliteitscontrole: bij inzameling (kleurtest), elke 14 dagen (laboratoriumtest)
- Industrie betaalt aan CLAF ipv aan boer(in)
- Minimale kosten structuur CLAF = € 385,00 / mnd
 - € 0,004 / L (100.000 Liter / mnd)
- Minimale kostenstructuur SISCLAF= € 3.076,00 /mnd
 - € 0,0008 / L (4.000.000 Liter / mnd)

Voordelen SISCLAF Structuur

- Meer gewicht bij onderhandelingen, meer deuren gaan open
- Low External Input Agriculture / agro-ekologie / diversificatie als leidraad
- Werkgelegenheid en toekomstperspectief voor de familiale landbouw
- Verhoging levenskwaliteit in het rurale gebied (belangrijker dan economisch gewin)
- Waardering van de beroepsgroep familiale boer
- Vereenvoudiging van de toegang tot de markt, minder barrières, ook kleine hoeveelheden melk vinden afzet

Voordelen SISCLAF Structuur

- Boeren die lid zijn nemen actiever deel aan andere boerenorganisaties (vakbonden, verenigingen, kleine verwerkingsbedrijven)
- Familiale bedrijven vergaren kennis op administratief, economisch, productief terrein
- Gecentraliseerde boekhouding, software ontwikkeling, financieel management advies, opleiding technici
- Zeer lichte institutionele structuur, lage kosten
- Sisclaf wordt erkend bij opkopers voor kwaliteit van de melk en goede organisatie
- Winst van 6ct á 8ct per liter
- Simultane levering aan 5 opkopenende industrieën

Nadelen SISCLAF Structuur

- Limiet groei potentie per lid: 15 koeien op 10 ha is max (?)
- Organisatie van de basis kost tijd, veel tijd
- Grote kennis achterstand van de leden van SISCLAF
- Sisclaf investeert in opleiding & kennis, familiale bedrijven verhogen met weinig inspanning de productie van 50 L / dag naar 150 L / dag. De concurrentie probeert de “betere” bedrijven weg te kapen
- Sisclaf bereikt relatieve prijsverhogingen, grootleveranciers krijgen echter nog veel betere prijzen, dit zet solidariteit in SISCLAF onder druk

Nadelen SISCLAF Structuur

- Beperkingen “Solidariteit” ook de Claf’s moeten meer betalen aan de “grotere” om ze niet kwijt te raken
- Soms worden in productie-coöperaties economische belangen met politieke belangen vermengd (MST > campagne ipv innovatie & investering infrastructuur)
- Braziliaanse cultuur (individualisme) botst met het coöperativisme
- Coöperaties (agro-business) hebben een slechte naam bij familiale landbouw (verhoging bijdrage aan consolideren systeem ligt gevoelig, is de boerenleider te zeer verbonden met de achterban?)
- Sisclaf verwerkt niet, kartelvorming opkopers ligt op de loer
- Geen geld voor grote infrastructurele investeringen

UNICAFES

União Nacional de Cooperativas
da Agricultura Familiar e
Economia Solidária

- **Actief in:**
 - 14 landen
 - 3 continenten
 - Brazilië sinds 1985
- **Partner in Brazilië:**
- AOPA (PR)
- CEMEAR (SC)
- CRE\$OL (PR)
- RURECO (PR)

Jaap van Waalwijk van Doorn, jaap.van.doorn@triasngo.be